

יהושע פרק ב' - המרגלים

במדבר רבה (וילנא) פרשה טז
 ז ד"א שלח לך אנשים אע"פ שאמר הקדוש ברוך הוא שלח לך לא היה מן הקדוש ברוך הוא שילכו
 למה שכבר אמר להן הקדוש ברוך הוא שבחתי של א"י (דברים ח) כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ וגו'
 וכה"א (שם /דברים/ יא) כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה וגו' ועד שהם במצרים אמר (שמות ג)
 וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ וגו' הכתוב אומר (שם /שמות/ יז)
 וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן ומהו שלח לך אנשים אלא ישראל הן בקשו הדברים הללו שבשעה
 שהגיעו לירוש את התחומין אמר להם הקב"ה (דברים א) ראה נתן ה' אלהיך לפניך את הארץ באותה
 שעה נתקדשו ישראל אצל משה שנאמר ויקרבו אליו כלכם זהו שאמר עזרא (נחמיה ט) ולא שמעו
 אל מצותך וימאנו לשמוע ולא זכרו נפלאותיך וכה"א (במדבר יא) לתור להם מנוחה אלא אמרו
 (דברים א) נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו אלא שלא האמינו וכן בדוד הוא אומר (תהלים עח) כי
 לא האמינו באלהים וכתוב (שם /תהלים ע"ח/) ובתורתו מאנו ללכת, ר' יהושע אומר למה היו דומין
 למלך שזימן לבנו אשה נאה ובת טובים ועשירה א"ל המלך זמנתי לך אשה נאה ובת טובים ועשירה
 א"ל הכן אלק ואראה אותה שלא היה מאמין לאביו מיד הוקשה הדבר והרע לאביו אמר אביו מה
 אעשה אם אומר לו איני מראה אותה לך עכשיו הוא אומר כעורה היתה לפיכך לא רצה להראותה
 לסוף א"ל ראה אותה ותדע אם כזבתי לך ובשביל שלא האמנת בי קונם שאין אתה רואה אותה
 בביתך אלא לבנך אני נותנה וכן הקב"ה אמר לישראל טובה הארץ ולא האמינו אלא אמרו נשלחה
 אנשים לפנינו ויחפרו לנו אמר הקב"ה אם מעכב אני עליהם הם אומרים על שאינה טובה לא הראה
 אותה לנו אלא יראו אותה ובשבועה שאין אחד מהם נכנס לתוכה שנאמר (במדבר יד) אם יראו את
 הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה אלא לבניהם אני נותנה.

ח כיון שאמרו למשה נשלחה אנשים לפנינו התחיל משה עומד ותוהא אמר אפשר לי לעשות דבר
 עד שאמלך בהקב"ה הלך ונמלך א"ל כן וכך בניך מבקשים א"ל הקב"ה אין זה תחלה להם עד שהם
 במצרים הלעיגו לי שנא' (יהושע ז) זו לעגם בארץ מצרים למודים הם לךך איני צריך לגסותם שכתוב
 (דניאל ב) ידע מה בחשוכה ונהורא עמיה שרא א"ל הקב"ה משה יודע אני מה הם אלא אם בקשת
 שלח לך לעצמך מנין שכן כתיב אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור.

במדבר רבה (וילנא) פרשה טז
 א הלכה מהו לפרוש לים הגדול קודם לשבת שלשה ימים שנו רבותינו אין מפליגין בספינה בים הגדול שלשה
 ימים קודם לשבת בזמן שהוא הולך למקום רחוק אבל אם מבקש לפרוש כמו מצור לצידון מותר לו לפרוש אפי'
 בערב שבת מפני שהדבר ידוע שהוא יכול לילך מבעוד יום בשליח הרשות ואם היה שליח מצוה מותר לו לפרוש
 בכל יום שירצה למה מפני שהוא שליח מצוה ושליח מצוה דוחה את השבת וכן את מוצא בסוכה ששינו ששלוחי
 מצוה פטורין מן הסוכה שאין לך חביב לפני הקב"ה כשליח שמשלח לעשות מצוה ונותן נפשו כדי שישלח
 בשליחותו ואין לך בני אדם שנשלחו לעשות מצוה ונותנין נפשם להצליח בשליחותן כאותם שנים ששלח יהושע
 בן נון שנא' (יהושע ב) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים מי היו שנו רבותינו אלו פנתס וכלב והלכו ונתנו
 נפשם והצליחו בשליחותן, מהו חרש מלמד שעשו עצמן קרין והיו צוחין הרי קדרות מי שירצה יבא ויקנה כל
 כך למה שלא ירגיש בהן אדם קרי ביה חרש כדי שלא יאמרו בני אדם שהן מרגלים, (שם /יהושע ב/) וילכו ויבאו
 בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה עמדה וקבלן והרגיש בהן מלך יריחו ושמע שבאו לחפור את הארץ שנאמר
 (שם /יהושע ב/) ויאמר למלך יריחו לאמר כיון שהלכו לבקשם מה עשיתו רחב נטלה אותם להטמיןם אמר לה
 פנתס אני כהן והכהנים גמשלו למלאכים שנא' (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך
 ה' צבאות הוא והמלאך מבקש נראה מבקש אינו נראה ומנין שנמשלו הנביאים כמלאכים שכן הוא אומר במשה
 (במדבר כ) וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים והלא משה היה אלא מכאן שנמשלו הנביאים כמלאכים וכה"א
 (שופטים ב) ויעל מלאך ה' מן הגלגל אל הבוכים ויאמר אעלה אתכם ממצרים והלא פנתס היה אלא מיכן שנקראו
 הנביאים מלאכים לפיכך אמר לה פנתס אני כהן ואיני צריך להטמין הטמינו לכלב חבירי ואני עומד לפניך ואין
 רואין אותי וכן עשתה שנאמר (יהושע ב) ותקח האשה את שני האנשים ותצפנם אין כתיב כאן אלא ותצפנו הרי
 שלא הטמינו לפנתס אלא לכלב ללמדך כמה נתנו שני צדיקים אלו נפשם לעשות שליחותם אבל שלוחים ששלח
 משה היו רשעים מנין ממה שקרינו בענין שלח לך אנשים.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד ב
 אמר רב נחמן: חולדה מבני בניו של יהושע היתה. כתיב הכא בן חרחס וכתוב התם בתמנת חרס.
 איתניביה רב עינא סבא לרב נחמן: שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הזונה, ואלו הן: גריה,
 ברוך, ושריה, מחסיה, ירמיה, חלקיה, חנמאל, ושלום. רבי יהודה אומר: אף חולדה הנביאה מבני
 בניה של רחב הזונה היתה. כתיב הכא בן תקוה וכתוב התם את תקות חוט השני! - אמר ליה: עינא
 סבא! ואמרי לה: פתיא אוכמא! מיני ומינך תסתיים שמעתא; דאיגיירא ונסבה יהושע. ומי הווי ליה
 זרעא ליהושע? והכתיב נון בנו יהושע בנו! - בגי - לא הווי ליה, בנתן - הווי ליה.